

brez šminke

Srečanje človeških usod za biljardno mizo

Gregor Fon: Pes, pizda in peder. Režija **Primož Ekart**, koprodukcija Zavod Imaginarni in Mestno gledališče ljubljansko.

Ana Perne

Dve leti po nominaciji za Grumovo nagrado je besedilo Pes, pizda in peder doživelo krstno uprizoritev. Dramski prvenec **Gregorja Fona** je v koprodukciji zavoda Imaginarni in Mestnega gledališča ljubljanskega na odru tamkajšnje Male scene režiral **Primož Ekart**, ki je z avtorjem prvotni besedni oziroma monološki iztek smiselno preoblikoval v »črnokroniški« *konec s strelom, ob sodelovanju dramaturginje Eve Mahkovič pa je piusko srečanje treh »prijateljev«* podal kot nekakšno nočno odisejado, v katero kot »streznitveni« *kontrapunkti vstopajo pripovedi natakariče, ki je, čeprav zgolj opazovalka, naposled vpletena v dogajanje – kot žrtev njegove sklepne zaostritve.*

Naslovna besedna zveza Fonovega besedila, v grobosti naštetja več kot opazna, s svojimi tremi elementi skorajda napelje k njihovemu pripisovanju trem protagonistom, ki (značilno) zavzemajo določene položaje znotraj lastne male skupnosti. Vendar se poskus takšnega opredeljevanja v svoji (navidezni) preprostosti pravzaprav pokaže kot nesmiseln, že zato, ker se v njihovih odnosih položaji (zaveznitstva, nasprotovanja) nenehno menjajo. Moško trojico bolj kot dejansko prijateljstvo veže skupna preteklost, odraščanje, poznanstvo; priložnostno srečanje pa odrazi še druge vidike v medsebojnih odnosih in v posameznih (kritičnih, a tudi nestrpnih) pogledih do sveta. Pogovor med njimi, ki v tekoči in prepričljivi izpeljavi odpre oziroma obdela vrsto (vsakdanjih) tem – pri tem pa nemalokrat postreže s sočnostjo dialoga – je v zaobjetu nasprotnega, ženskega pola logično presekano z doživetimi ali (za šankom) slišanimi monološkimi zgodbami.

Premlevanja številnih (ne)pomembnosti in bridkost, včasih

pa tudi srečen izid pripovedi sodijo v našo neposredno bližino; tako se tudi Ekartova režija odloča za čim večje prostorsko približanje. V scenografiji **Tomaža Štrucla** postane prizorišče gostilniška sobica z biljardno mizo, okrog katere se trojica poseda in premešča, na njenem robu pa se zvrstijo tudi natakaričini pripovedni posegi. Uprizoritev se z zahtevnostjo besedila, statičnega zaradi (po)govornega značaja, lomljenega zaradi monoloških vstopov, spopade z igralskim razgibanjem besedilnega materiala, s prehajanjem med stopnjami opijanja ter z vmesnimi zamrznitvami, ki pripravijo tudi prostor besedi drugega pola. Če so na začetku še prisotne posamezne zaustavitve – kot bi šele pripravljale teren – pa dogajanje, atmosfersko podprto tudi z minimalističnim glasbenim tkanjem dua Silence, v nadaljevanju steče bolj in bolj živo.

Vse se tako zgošča okrog same igre. **Sebastijan Cavazza** kot kriminalist Vlado avtoritativnost izkazuje tudi kot nekakšen vodja srečanja (ki ga niti ni sam sklical), samozaverovan,

vedno z glavno, tudi posmehljivo besedo, ponekod z močnim zunanjim izražanjem povezanosti, drugje z ostrim odzivom. **Gregor Gruden** plastično poda preprostega Darka: tega je najprej sama veselost (da bo s prijateljema nazdravil očetovstvu na pot), nato pa se vse bolj sooča z lastno nemočjo, išče svoje mesto, tudi nasprotuje, presenečeno ugotavlja, ob spoznanju resnice pa se povsem reaktivno sproži. **Gašper Tič** je v vlogi gejevskega televizijskega voditelja Draga tisti, ki pravzaprav najbolj obvlada svoj položaj: čeprav je deležen izzivanja, ostaja temu enakoureden, pripravljen na protiudarec, kar pa vendarle doseže rob in nato izpovedno obrambo, ki sledi. Ko v besednem boju tako privre na površje tudi kaj neželenega, je ženski glas drugače intoniran. Maša **Petre Veber Rojnik** je prežeta z bolečino; življenje razočara in zaboli, ni pa vedno use »drama«. Tako tudi sama ne zgolj pripoveduje »na (odprto) temo«, zagradi jo občuteno, a obenem stvarno.

V predstavi *Pes, pizda in peder*, ki temelji na odličnih igralskih prispevkih **Gregorja Grudna**, **Gašperja Tiča**, **Sebastijana Cavazza** (na fotografiji) in **Petre Veber Rojnik**, smo priče pivskemu srečanju treh »prijateljev«, ki se izteče v konec, vreden črne kronike.